โครงการขยายผลชุดกิจกรรมเรียนรู้ระดับประถมศึกษา เรื่อง รู้รับ...ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

ความเสียหายที่เกิดจากเหตุการณ์คลื่นยักษ์สึนามิ เมื่อปี 2547 และข่าวแผ่นดินไหวครั้งล่าสุดที่จังหวัดเชียงราย เมื่อเดือนพฤษภาคม 2557 ที่ผ่านมา คงเป็นเรื่องจริงที่ต้องยอมรับว่า คนไทยยังขาดการตระหนักถึงการป้องกัน และมีความรู้ที่จะ รับมือกับภัยพิบัติธรรมชาติต่างๆ น้อยมาก ยังไม่นับรวมภัยธรรมชาติที่เราเจอกันอยู่ตลอดอย่างน้ำท่วม ดินถล่ม ภัยแล้ง ไฟป่า พายุฝน

จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องให้ความรู้ และ พัฒนาศักยภาพครู/นักเรียน ให้เข้าใจสาเหตุและผลกระทบ ที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึงตระหนักถึง การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้น โรงเรียนในโครงการเทคโนโลยีพระราชดำริฯ หลายแห่งตั้งอยู่บริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องให้ความรู้ และพัฒนาศักยภาพครู/นักเรียน ให้เข้าใจสาเหตุผลกระทบที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ รวมถึงตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิด อันจะนำไปสู่การส่งเสริมคุณภาพเยาวชนในชนบท ที่มีคุณลักษณะการเป็นพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21 คือ การ มีรากฐานขององค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ พร้อมทั้งสามารถคัดเลือกและนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการชีวิต ป้องกัน เผชิญ รับมือกับวิกฤติการอยู่ร่วมกัน วิกฤติสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากธรรมชาติและมนุษย์

ชุดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง “รู้รับภัยพิบัติทางธรรมชาติ” ระดับประถมศึกษา จัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพครู/นักเรียนให้สามารถศึกษาเรียนรู้เนื้อหาทางด้านภัยพิบัติและเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจส่งผลต่อชีวิต ทรัพย์สินของครู/นักเรียน และครอบครัวซึ่งส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยพิบัติ

ความร่วมมือทางด้านวิชาการตรวจทานความเหมาะสมของเนื้อหาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สมาคมธรณีวิทยาแห่งประเทศไทย ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ และกรมอุตุนิยมวิทยา

สนับสนุนการจัดพิมพ์ และเผยแพร่ชุดกิจกรรมให้แก่โรงเรียนต่างๆ จากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย บริษัท เชฟรอนประเทศไทยสำรวจและผลิต จำกัด และบริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ปัจจุบันได้จัดพิมพ์และเผยแพร่ให้แก่หน่วยงาน และโรงเรียนจำนวน 800 แห่ง (ประมาณ 8,000 ชุด) ทั่วประเทศไทยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

เนื้อหาของชุดกิจกรรมเรียนรู้ระดับประถมศึกษา เรื่อง รู้รับ... ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

แบ่งออกเป็น 11 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย โลกของเราไม่เคยอยู่นิ่ง แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด สึนามิ แหล่งน้ำของโลก สภาวะอากาศ พายุหมุนเขตร้อน อุทกภัย ดินถล่ม ภัยแล้ง และไฟป่า เนื้อหา ของชุดกิจกรรมจะเน้นให้นักเรียนเข้าใจการปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ที่ส่งผลต่อการเกิดภัยพิบัติธรรมชาติผู้เรียนจะได้ทราบว่าการที่โลกไม่อยู่นิ่งส่งผลให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติมากมาย เช่น การเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลก ซึ่งการเคลื่อนที่ของแผ่นเปลือกโลกด้านล่าง ส่งผลทำ ให้เกิด แผ่นดินไหว ภูเขาไฟ และสึนามิ ไปจนถึงในเรื่องการเคลื่อนที่ของอากาศ ซึ่งมีสภาวะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จากความแตกต่างของอุณหภูมิ ความกดอากาศ และความชื้นในมวลอากาศ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติและสม่ำเสมอ แต่หากการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศไม่ปกติ อาจก่อให้เกิดภัยธรรมชาติ เช่น เกิดพายุ เกิดอุทกภัย และเกิดความแห้งแล้ง เป็นต้น

การเตรียมรับมือกับภัยพิบัติ

จุดเด่นของ ชุดกิจกรรมเรียนรู้ระดับประถมศึกษา เรื่อง รู้รับ... ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

เน้นการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเยาวชนในศตวรรษที่ 21 คือ มีเนื้อหาในการเรียนการสอนเกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติซึ่งเน้นรูปแบบกิจกรรมที่มีความหลากหลายส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานกลุ่ม และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ในการค้นคว้าข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การใช้สื่อมัลติมีเดียในการเรียนรู้

การสร้างแบบจำลองโครงสร้างของโลก

สืบค้นข้อมูลด้วยเครื่องมือไอซีที

เกมบันไดงู เตรียมรับมือกับภัยพิบัติ

ตัวอย่างกิจกรรม

- สร้างแบบจำลอง
- เรียนรู้ผ่านเครื่องมือไอซีที
- เรียนรู้ผ่านเกม
- เรียนรู้จากการทดลอง
- เรียนรู้ผ่านบทบาทสมมุติ
- เรียนรู้ผ่านสถานการณ์จำลอง

การทดลองภูเขาไฟระเบิด

การทดลอง ดินถล่ม

ฝึกปฏิบัติการหลบภัยพิบัติด้วยการจำลองสถานการณ์การเกิดแผ่นดินไหว

นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเป็นผู้ประกาศข่าวภัยพิบัติ

นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเมื่อเกิดไฟป่าในชุมชน